

НАПРЯМ 1. ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-343-2-1>

РОЗВИТОК СУЧАСНИХ ФОРМ КОМУНІКАЦІЙ В СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

Коваленко О. В.

*аспірант кафедри державного управління і місцевого самоврядування
Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»
м. Дніпро, Україна*

В умовах кризового періоду розвитку держави, актуальним питанням, без сумніву, постає необхідність більш активного залучення громадськості до прийняття управлінських рішень, формування і реалізації державної та регіональної політики. Відповідно до цього актуальним можна назвати і пошук ефективних методів та форм комунікації, які б забезпечували залучення громадян до державних справ та врахування інтересів окремих груп суспільства. Адже розвиток громадянського суспільства та правової держави в умовах кризового стану, як-то пандемія чи повномасштабна війна російського агресора проти України, потребує упровадження нового формату суспільних відносин у всіх сферах життєдіяльності суспільства (економіка, політика, соціально-гуманітарна сфера тощо).

Комунікація між органами влади та громадянським суспільством включає різноманітні формати та канали, які сприяють діалогу, співпраці та обміну між державними установами та неурядовими організаціями (НУО), громадськими групами, активістами та окремими особами з певних питань розвитку державної політики України. Ефективна комунікація неурядової політики для забезпечення прозорості, підзвітності, участі та розуміння урядової політики та громадських ініціатив.

Розглянемо найбільш поширені форми спілкування між владою та громадянським суспільством. Насамперед, це такі, як: громадські збори, публічні зустрічі та громадські форуми; громадські консультації та зворотній зв'язок; громадська експертиза як форма публічної комунікації для обговорення стратегічних напрямків розвитку певної сфери; партнерство та співпраця; консультативні ради та комітети; відкриті дані та обмін інформацією; пропаганда та лобювання (захист інтересів певних груп населення); соціальні мережі та цифрові

платформи; інформаційно-пропагандистська діяльність і кампанії; громадські слухання та розслідування; державно-приватне партнерство (ДПП); взаємодія зі ЗМІ; освітні програми та майстер-класи; офіс омбудсмена та гаряча лінія в органах виконавчої влади, в органах місцевого самоврядування, на рівні підприємств і організацій; діалог між НУО та урядом; громадська консультативна комісія тощо.

Важливе значення для нашої країни, особливо сьогодні та у період повоєнної відбудови України, належить налагодженню ефективної взаємодії громадськості з органами державної влади та органами місцевого самоврядування. І насамперед, це залежить від спроможності держави створити сприятливі умови для такої взаємодії. Ефективне та рівноправне партнерство органів публічної влади з організаціями громадянського суспільства та представниками бізнесу є буде сприяти досягненню визначених мети та завдань реформування всіх сфер життєдіяльності українського суспільства у повоєнній відбудові та на шляху євроінтеграційних змін.

Згідно з концепцією розвитку електронної демократії в Україні, «електронна демократія – форма суспільних відносин, за якої громадяни та організації залучаються до державотворення та державного управління, а також до місцевого самоврядування шляхом широкого застосування інформаційно-комунікаційних технологій в демократичних процесах [1]. Саме тому, упродовж тривалого періоду пандемії та в умовах дії правового режиму воєнного стану в системі публічного управління та адміністрування значного розвитку набули інструменти електронного врядування (Е-врядування). Найбільш поширеними інструментами електронної демократії в Україні слід назвати електронні консультації, електронні петиції, електронні звернення, бюджети участі (громадські бюджети). Також в Україні успішно функціонують ресурси для оприлюднення наборів даних у формі відкритих даних, у тому числі з використанням електронних платформ, наприклад «Громадянське суспільство і влада», «Розумне місто» та ін.

Від початку прийняття урядом Концепції розвитку електронної демократії і до сьогодні українська держава має значний прогрес у розвитку електронної комунікації в системі публічної влади (табл. 1).

Таблиця 1

**Розвиток системи електронного уряду в Україні
за період 2016–2022 роки**

Показники світового індексу розвитку Е-демократії	2016 рік	2022 рік	Якісна оцінка показника
Індекс розвитку електронного уряду	69	46	зростання

Укладено автором за [2]

Як показують дані табл.1, у 2016 р. ще до прийняття Концепції розвитку електронної демократії, за світовим індексом розвитку електронного уряду ООН (E-Government Development Index) Україна посідала 69 місце у рейтингу. А вже за результатами 2022 року покращила свою позицію на 23 пункти. Міжнародні експерти відносять Україну до групи країн з дуже високим рівнем розвитку електронного врядування [2, с. 71–72]. Отже, дані міжнародного моніторингу показують, що розвиток інформаційно-комунікаційних систем є сучасним інструментом для сприяння та зміцнення комунікації між урядом та громадянами.

Література:

1. Про схвалення Концепції розвитку електронної демократії в Україні та плану заходів щодо її реалізації : розпорядження Кабінету Міністрів України від 8 листопада 2017 р. № 797-р. URL: <http://surl.li/lyzxr> (дата звернення 10.10.2023)
2. UN E-Government Survey 2022. URL: <https://desapublications.un.org/sites/default/files/publications/2022-09/Report%20without%20annexes.pdf> (дата звернення 10.10.2023)